

Resultaten consultatie Good Practice inrichting compliancefunctie bij pensioenfondsen

DNB heeft in 2021 een inventariserend onderzoek gedaan naar de inrichting van de compliancefunctie bij pensioenfondsen. Uit dit onderzoek kwam een aantal voorbeelden (good practices) naar voren die naar het oordeel van DNB een goede invulling geven aan DNB's verwachtingen over de inrichting van de compliance functie. Om de sector te helpen invulling te geven aan het inrichten van de compliancefunctie, heeft DNB een good practice-document opgesteld. De Nederlandsche Bank (DNB) heeft op 7 september 2023 de Good Practice 'Inrichting compliancefunctie bij pensioenfondsen' opengezet voor consultatie. De consultatie stond open tot en met 25 oktober 2023. In dit feedbackstatement geeft DNB per gemaakte opmerking aan hoe DNB om gaat met de opmerking en of de opmerking leidt tot aanpassing van het geconsulteerde concept beleid.

Enkele uitgangspunten bij het feedbackstatement:

- Onder "korte samenvatting reactie" wordt een samenvatting gegeven van de gemaakte opmerking. De integrale opmerking is leidend voor de reactie van DNB en staat in het document "Overzicht reacties consultaties Good Practice inrichting compliancefunctie bij pensioenfondsen"
- In dit feedbackstatement zijn de opmerkingen genummerd. Dit feedbackstatement heeft dezelfde nummering als het document "Overzicht reacties consultaties Good Practice inrichting compliancefunctie bij pensioenfondsen"
- Bij reactie DNB is samengevat hoe DNB de gemaakte opmerking weegt en hoe DNB met de opmerking omgaat
- Onder Wijziging wordt iedere wijziging verstaan, zowel wijziging als aanvullingen op de geconsulteerde tekst
- De reacties zijn gebundeld per beleidsuiting
- Deze reacties zijn niet aan te merken als beleidsuitingen door DNB. Voor beleidsuitingen door DNB verwijzen wij u naar de publicaties op Open Boek Toezicht.

TriVu				
	Onderdeel	Toelichting	Reactie DNB	Wijzigingen
1		In haar reactie geeft TriVu aan dat het van belang is dat een pensioenfonds voor zichzelf vaststelt wat onder de invulling van de compliancefunctie wordt verstaan. Daarbij is het specifiek van belang om vast te stellen hoe de activiteiten van de compliancefunctie binnen het 'three lines of defense model' worden belegd.	DNB onderstreept het belang dat pensioenfondsen vaststellen wat zij onder de compliancefunctie verstaan, rekening houdend met onder meer de omvang en het risicoprofiel van het pensioenfonds. Daartoe is het inderdaad van belang om vast te stellen wat onder de invulling wordt verstaan. Het is aan pensioenfondsen zelf om daar verdere invulling aan te geven.	Nee
2	Inleiding	TriVu benoemt dat zij in de praktijk zien dat de aansluiting van de compliancefunctie op de risicobeheerfunctie belangrijk is. Belangrijk is dat de afstemming	DNB onderstreept het belang van afstemming tussen de compliancefunctie en de risicobeheerfunctie. Dit belang is reeds benoemd in de Good Practice. Naar aanleiding van deze reactie is dit expliciet toegevoegd bij het onderdeel Adviesrol (p. 14).	Ja

		tussen beide dusdanig is dat er per thema op het gebied van compliance en integriteit geen blinde vlekken ontstaan.		
3	De compliancefunctie	TriVu merkt op dat zij een verwijzing naar het beleid van toezichthouders missen.	In een voetnoot is een verwijzing naar beleid van toezichthouders opgenomen (p. 6).	Ja
4	De compliancefunctie - onafhankelijkheid	TriVu kan zich ten aanzien van de good practice over de onafhankelijkheid van personen die de compliancefunctie uitvoeren voorstellen dat er wel een bepaalde mix van meerdere personen kan zijn. Voor Trivu is het onafhankelijk opereren een belangrijke randvoorwaarde daarbij.	De genoemde Good Practice betreft een beschrijving van een aangetroffen good practice over de vormgeving van de onafhankelijkheid van de compliancefunctie. Andere invullingen zijn mogelijk. Met deze paragraaf wil DNB met name het belang van het onafhankelijk kunnen opereren van de compliancefunctie benadrukken. Dit is reeds in de paragraaf opgenomen.	Nee
5	De compliancefunctie - frequentie overleg	TriVu stelt ten aanzien van de good practice over frequentie van	De genoemde Good Practice betreft een beschrijving van een aangetroffen good practice inzake de frequentie van	Nee

		overleggen vast dat in de praktijk periodieke overleggen zorgen voor een goede invulling van de functie.	overleggen. Andere invullingen zijn mogelijk. Een periodiek overleg is een van de mogelijkheden om daar invulling aan te geven.	
6	Compliance charter	Trivu stelt voor om de evaluatie van het compliance charter in de evaluatiecyclus van de andere compliance documenten mee te nemen.	De genoemde Good Practice betreft een beschrijving van een aangetroffen good practice. Andere invullingen zijn mogelijk. Dit is verduidelijkt in de betreffende good practice (p. 9).	Ja
7	Compliance jaarplan/programma	Trivu geeft de suggestie om in het jaarplan vast te leggen wat de taken zijn van de compliancefunctie, de risicobeheerfunctie en het bestuur, en om er in vast te leggen hoe input vanuit de compliancefunctie tot uitdrukking wordt gebracht in de planning	De taken van de compliancefunctie kunnen in een compliance charter vastgelegd worden, zoals toegelicht in de paragraaf inzake het compliance charter. In het compliance jaarplan kunnen de werkzaamheden verder uitgewerkt worden. Zoals reeds aangegeven kan een pensioenfonds het compliance jaarplan en het jaarplan van de risicobeheerfunctie op elkaar laten aansluiten.	Nee

		van de risicobeheerfunctie.		
8	Deskundigheid	TriVu stelt voor om in de Good Practice expliciet vast te leggen dat, naast kennis van integriteit, ook kennis van wet- en regelgeving aanwezig is bij de compliancefunctie.	DNB neemt de suggestie over (p. 11).	Ja
9	De praktijk van de compliancefunctie	TriVu beveelt aan om enkele good practices toe te voegen die passend zijn bij de gegeven definities.	Nu de compliancefunctie geen wettelijke verplichte functie is voor pensioenfondsen, en met de Good Practice is beoogd om voorbeelden van mogelijke toepassingen te geven aan diverse soorten pensioenfondsen, is ervoor gekozen enkele algemene good practices en voorbeelden van praktische invulling van de compliancefunctie te geven. Uiteraard zijn er meerdere invullingen mogelijk.	Nee
10	Adviesrol uitbesteding	TriVu benoemt dat zij het van belang vinden dat de rol van de compliancefunctie duidelijk blijkt uit het uitbestedingsbeleid van	DNB neemt de suggestie om in de Good Practice op te nemen dat in het uitbestedingsbeleid is opgenomen wat de rol is van de compliancefunctie over (p. 15).	Ja

		het pensioenfonds. TriVu ziet daarbij in drie situaties een rol voor de compliancefunctie.		
Compliance instituut				
	Onderdeel	Toelichting	Reactie DNB	Wijzigingen
11	Definitie	Het Nederlands Compliance Instituut (NCI) stelt voor om bij de definitie van compliance te benoemen dat de scoping van de compliancefunctie kan worden gekaderd zolang naleving van wetgeving buiten scope geborgd is in andere functies.	DNB neemt de suggestie over (p. 5).	Ja
12	Evaluatie	Het NCI wijst erop dat de good practice op pagina 9 inzake de evaluatie van het compliance charter lijkt te suggereren dat alles 2x per jaar geëvalueerd dient te	De genoemde Good Practice inzake de evaluatie van het compliance charter betreft een beschrijving van een aangetroffen good practice. Good practices bevatten suggesties of aanbevelingen voor instellingen. Het zijn voorbeelden van mogelijke toepassingen die naar het oordeel van DNB goede invulling kunnen geven aan de verplichtingen uit	Ja

		worden, en dat dit disproportioneel is.	wet- en regelgeving. Instellingen zijn vrij om een andere toepassing te kiezen, zolang men anderszins voldoet aan de wet- en regelgeving en dit gemotiveerd kan aantonen. De tekst is hiertoe verduidelijkt (p. 9).	
13	Compliance jaarplan/programma	Het NCI benoemt dat het compliance jaarprogramma lijkt te worden vereenzelvigd met het compliance programma. In de praktijk van velen zijn dit twee verschillende documenten waarbij het jaarprogramma (maar bijvoorbeeld ook het charter) onderdeel uitmaken van het overkoepelende compliance programma.	DNB heeft de tekst verduidelijkt. De tekst ziet nu enkel op het jaarplan (p. 10).	Ja
14	Externe compliance officer	Op p. 12 wordt gesproken over (uitbestede) compliancefunctie.	Vanuit het oogpunt van consistentie is de tekst aangepast (p. 12). DNB merkt op dat het aanstellen van een externe compliance	Ja

		Eerder wordt gesproken over de externe compliance officer. Wanneer hier het woord 'uitbestede' wordt gebruikt kan dit geïnterpreteerd worden dat het aanstellen van een externe compliance officer door DNB wordt gezien als formele uitbesteding.	officer uitbesteding van werkzaamheden betreft.	
15	Frequentie overleg	Het NCI vraagt of DNB wat kan toevoegen over haar verwachtingen bij rapportage frequentie of overleg frequentie tussen de compliancefunctie en verschillende pensioenorganen.	DNB gaat in een good practice op pagina 7 van het document reeds in op de frequentie van overleggen. Ten aanzien van de frequentie van rapportages is een good practice toegevoegd bij de paragraaf Rapportagelijnen. Good Practices bevatten suggesties of aanbevelingen voor instellingen. Het zijn voorbeelden van mogelijke toepassingen die naar het oordeel van DNB goede invulling kunnen geven aan de verplichtingen uit wet- en regelgeving. Instellingen zijn vrij om een andere toepassing te kiezen,	Nee

			zolang men anderszins voldoet aan de wet- en regelgeving en dit gemotiveerd kan aantonen.	
16	Rol compliancefunctie in uitbestedingsketen	Het NCI vraagt om meer guidance met betrekking tot de rol van de compliancefunctie ten opzichte van de risicobeheersing in de uitbestedingsketen.	In de Good Practice zijn onder andere op pagina 15 enkele good practices gegeven t.a.v. dit onderdeel. Good practices bevatten suggesties of aanbevelingen voor instellingen. Het zijn voorbeelden van mogelijke toepassingen die naar het oordeel van DNB goede invulling kunnen geven aan de verplichtingen uit wet- en regelgeving. Instellingen zijn vrij om een andere toepassing te kiezen, zolang men anderszins voldoet aan de wet- en regelgeving en dit gemotiveerd kan aantonen.	Nee
17	Monitoring	Het NCI vraagt om meer guidance met betrekking tot de rol van de compliancefunctie bij de monitoring evenwichtige besluitvorming, soft controls dan wel gedrag en cultuur.	Het is momenteel niet in scope om guidance op de gevraagde onderwerpen op te nemen, hoewel de compliance officer een rol kan vervullen bij deze onderwerpen. Wel is een tekstuele toevoeging opgenomen in een good practice op pagina 8.	Ja
18	Nevenfuncties	In de good practice op pagina 14 wordt de	Op pagina 14 van de Good Practice is reeds opgenomen dat de compliancefunctie een	Nee

		compliancefunctie alleen benoemd als meldportaal i.h.k.v. de gedragscode. Een meer belangrijke rol lijkt het NCI weggelegd in het adviseren van bestuur (of voorzitter) bij het al dan niet goedkeuren van bijvoorbeeld nieuwe nevenfuncties. Het NCI ziet dit graag toegevoegd in de Good Practice.	adviesrol heeft, onder andere ten aanzien van nevenfuncties. Ook op andere pagina's worden voorbeelden gegeven van de adviesrol van de compliancefunctie, zoals op pagina 5 en 8.	
19	Klokkenluider	In de good practice op pagina 15 wordt gesteld dat de compliancefunctie meldingen van klokkenluiders beoordeelt. Wat het NCI betreft kan de compliancefunctie een meldportaal zijn en kan hij eventuele ontvankelijkheid beoordelen, maar is een inhoudelijke beoordeling	De genoemde Good Practice inzake de rol van de compliancefunctie bij klokkenluidersmeldingen betreft een beschrijving van een aangetroffen good practice. Andere invullingen zijn mogelijk. Er is een tekstuele verduidelijking aangebracht (p. 16).	Ja

		voorbehouden aan een gespecialiseerd onderzoeker.		
20	Medewerker	Het NCI benoemt dat de in de Good Practice op pagina 16 gebruikte term 'medewerker' voor verwarring kan zorgen omdat veel fondsen geen medewerkers hebben. De doorgaans gehanteerde term is 'verbonden persoon' en dit lijkt ook de term te zijn die DNB bedoelt wanneer het om awareness gaat.	DNB neemt de suggestie over (p. 17).	Ja
BDO Advisory B.V.				
	Onderdeel	Toelichting	Reactie DNB	Wijzigingen
21	Het compliance charter	BDO Advisory B.V. uit de verwachting dat de definitie van compliance ook onderdeel is van de opzet van het compliance charter, nu in het	DNB neemt de suggestie over om ook de definitie van compliance als onderdeel van het compliance charter te benoemen in de good practice. Hiertoe is de paragraaf over het compliance charter aangescherpt (p. 9).	Ja

		verlengde daarvan de reikwijdte van de compliancefunctie kan worden bepaald.		
22	Compliance jaarplan / programma	BDO Advisory B.V. geeft aan dat zij het voorstel dat het compliance programma sec op basis van de vermelde risico's en beheersmaatregelen in de SIRA wordt opgesteld, in de huidige praktijk, een te enge benadering van de beheersing van het compliance risico en specifiek naleving van wet- en regelgeving vinden. Daarnaast benoemen ze dat het van belang is om bij de totstandkoming van het compliance programma ook de eerste lijn, waaronder bijvoorbeeld pensioenjuristen en het	<p>Het uitgangspunt van de Good Practice is om pensioenfondsen handvatten te geven naar aanleiding van door DNB aangetroffen praktijksituaties. De Good Practice schrijft niet verbindend voor hoe instellingen invulling aan de compliancefunctie moeten geven. Het is aan pensioenfondsen zelf om daar verdere invulling aan te geven. Om dit te verduidelijken is een tekstuele aanpassing opgenomen.</p> <p>DNB neemt de suggestie over om het belang te benoemen van het betrekken van de eerste lijn bij de totstandkoming van het compliance programma (p.10).</p>	Ja

		bestuur, actief te betrekken en een (vertegenwoordiging) van het bestuur mee te nemen in het proces van de totstandkoming van het compliance programma.		
23	Bemensing	BDO Advisory B.V. uit de verwachting dat in de Good Practice ook aandacht is voor specifieke deskundigheid en het complexe speelveld waarin de compliancefunctie zich bevindt.	DNB onderschrijft het belang van aandacht voor specifieke deskundigheid en het complexe speelveld waarin de compliancefunctie zich bevindt. Het uitgangspunt van de Good Practice is om pensioenfondsen handvatten te geven naar aanleiding van door DNB aangetroffen praktijksituaties. Het is aan pensioenfondsen zelf om daar invulling aan te geven. Uiteraard zijn er andere invullingen mogelijk.	Nee
24	De praktijk van de compliancefunctie	BDO Advisory B.V. geeft een tweetal suggesties ten aanzien van de paragraaf over de praktijk van de compliancefunctie.	Het uitgangspunt van de Good Practice is om pensioenfondsen handvatten te geven naar aanleiding van door DNB aangetroffen praktijksituaties. De Good Practice schrijft niet verbindend of limitatief voor hoe instellingen invulling aan de	Nee

			compliancefunctie moeten geven. Het is aan pensioenfondsen zelf om daar verdere invulling aan te geven. De genoemde suggesties voor de paragraaf over de praktijk van de compliancefunctie kunnen goede voorbeelden zijn die door pensioenfondsen gebruikt kunnen worden voor de inrichting van de praktijk van de compliancefunctie. De good practice is naar aanleiding hiervan niet aangepast.	
25	Diverse specifieke aanvullingen	Verder heeft BDO Advisory B.V. enkele specifieke suggesties gegeven (terug te lezen in de consultatiereactie).	<p>T.a.v. de suggesties voor pagina's 9, 10 en 13 heeft DNB deze suggesties overgenomen dan wel verduidelijking aangebracht in de tekst.</p> <p>De overige suggesties behoeven geen aanpassing in de good practice, nu het geen feitelijke onjuistheden betreffen, of nu het details betreffen die aan pensioenfondsen worden overgelaten om al dan niet mee te nemen bij de inrichting van de compliancefunctie. Zoals aangegeven is de Good Practice niet een limitatief of verbinden voorschrijvend guidance document, maar hebben pensioenfondsen</p>	Ja

			de ruimte voor een eigen proportionele invulling.	
	Pensioenrechtadvocaten			
	Onderdeel	Toelichting	Reactie DNB	Wijzigingen
26	Pas-toe-of-leg-uit principe	Namens 7 pensioenrechtadvocaten is gevraagd om te verduidelijken dat het pas-toe-of-leg-uit principe niet van toepassing is op het inrichten van een compliancefunctie in de zin van deze good practice, maar enkel inzake de normen neergelegd in de Code Pensioenfondsen.	DNB neemt de suggestie over om te verduidelijken dat het pas-toe-of-leg-uit principe niet van toepassing is op het inrichten van een compliancefunctie in de zin van deze good practice, maar enkel inzake de normen neergelegd in de Code Pensioenfondsen (p. 3).	Ja
27	Toetsing DNB	Pensioenrechtadvocaten adviseren om te verduidelijken of hoofdstuk 7 (Geschiktheid, betrouwbaarheid en tijdsbeslag) van het	In de good practice is al op diverse plekken opgenomen dat er geen expliciete wettelijke verplichting is voor pensioenfondsen om een compliancefunctie in te richten. Bepalingen in de Pw en lagere regelgeving die zien op de risicobeheerfunctie of interne auditfunctie (zoals bijvoorbeeld in Hoofdstuk	Nee

		Besluit uitvoering Pw (deels) van overeenkomstige toepassing is op de compliancefunctie, nu de compliancefunctie en de risicobeheer- / auditfunctie deels kunnen overlappen.	7 van het BuPw) zijn niet van toepassing op de compliancefunctie.	
28	Rapportage bevindingen compliancefunctie	Pensioenrechtadvocaten adviseren DNB te overwegen om als good practice op te nemen dat de compliancefunctie bij voorkeur rapporteert in het jaarverslag (overeenkomstig norm 47 van de Code Pensioenfondsen en artikel 104 (2) en (8) Pw waaruit volgt dat het intern toezicht jaarlijks bij voorkeur in het jaarverslag rapporteert).	De paragraaf over rapportagelijnen geeft guidance over het rapporteren door de compliancefunctie aan bestuur en toezichthoudend orgaan. De suggestie valt buiten scope van deze good practice. Het is aan pensioenfondsen of zij vervolgens in hun jaarverslag berichten over de mate van compliance binnen hun organisatie, of andere compliance gerelateerde bijzonderheden. Hiertoe bestaat geen verplichting voor de compliancefunctie. De tekst behoeft derhalve geen aanpassing.	Nee

29	Overlap taken	Pensioenrechtadvocaten adviseren DNB te verduidelijken hoe om te gaan met overlap van de taken van de compliancefunctie met andere organen/ posities binnen het pensioenfonds, alsmede dat een mogelijke overlap van taken geen afbreuk doet aan de wettelijke taken van de andere posities binnen het pensioenfonds.	DNB neemt de suggestie over door te verduidelijken in het document dat mogelijke overlap van taken geen afbreuk doet aan de wettelijke taken van de andere posities binnen het pensioenfonds (onder de paragraaf Het compliance charter, p. 9).	Ja
30	Overig	Pensioenrechtadvocaten adviseren DNB om als good practice op te nemen dat een pensioenfonds zorgdraagt dat degene die de compliancefunctie vervult en te goeder trouw en naar behoren meldingen (intern of extern) maakt als gevolg	DNB neemt de suggestie over (p. 6).	Ja

DeNederlandscheBank

EUROSYSTEEM

	van deze melding niet wordt benadeeld, overeenkomstig artikel 143a lid 4 Pw en 21 WOR.		
--	--	--	--